

børns, herunder indvandrer- og flygtningebørns, opvækst. De udgør en vigtig del af børnenes sociale netværk og har dermed en bredt forebyggende virkning. Samtidig er der i forbindelse med dagtilbudene muligheder for at yde en særlig støtte og en reel indsats over for f.eks. indvandrer- og flygtningebørn.

Omlægningen af søskendemoderationen betyder, at der til familier med mere end et barn i dagtilbud efter bistandsloven og skolefritidsordninger, jf. lov om folkeskolen, ekskl. børn optaget i fritids- og ungdomsklubber, ydes søskenderabat. Der betales fuld pris for den dyreste plads, og søskenderabatten udgør 50 pct. af betalingen for de øvrige pladser. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at søskenderabatten skal være større end 50 pct.

I forbindelse med omlægningen af bestemmelserne om søskendemoderation vil børnefamilieydelsen til 0-2-årige børn blive forhøjet med 1.000 kr. om året.

Beregninger viser, at disse ændringer tilsammen betyder, at det kun er en lille del af børnefamilierne, der får en merudgift, og for størstedelen af disses vedkommende alene omkring 100-200 kr. om måneden.

Dette skal ses i sammenhæng med, at den maksimale forældrebetaling siden begyndelsen af 1990'erne er nedsat fra 35 pct. til 30 pct., og samtidig er fripladsgrænserne forhøjet i samme periode.

Mange af de økonomisk dårligst stillede familier betaler således ikke den fulde pris for barnets/børnenes dagtilbud, og dette vil være uændret efter de nye regler om søskendemoderation.

Ud over reglerne om økonomisk friplads er der i betalingsbekendtgørelsen regler om ydelse af socialpædagogisk friplads. Kommunalbestyrelsen kan i enkelttilfælde, hvor der ikke gives økonomisk friplads, alligevel træffe afgørelse om nedsættelse af eller fritagelse for betaling. Forudsætningen herfor er, at ophold i dagtilbud må anses for særligt påkrævet af sociale eller pædagogiske årsager, og at betalingspåregsmålet vanskeliggør barnets optagelse eller forbliven i dagtilbudet.

Denne regel om socialpædagogisk friplads kan netop benyttes over for indvandrer- og flygtningebørn, når det anses for væsentligt, at barnet opholder sig i et dagtilbud, f.eks. for at erhverve sig tilstrækkelige danskundskaber.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 65: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Forlængelse af dagpengeperioden for personer, der er ramt af en arbejdsskade).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 23/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

Den her foreslåede ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel er en udvidelse af den eksisterende varighedsbegrænsning for personer, der er ramt af en arbejdsskade, og forslaget er et resultat af de nyligt overståede forhandlinger om satspuljemidlerne. Det indebærer, at personer, der har været ramt af en arbejdsskade, kan få sygedagpenge ud over lovens almindelige bestemmelser om varighedsbegrænsningen på 52 uger.

I lovens § 22, stk. 1, indføres ved dette forslag et nyt nr. 3, som lyder:

»der er rejst sag om ret til erstatning efter lov om forsikring mod følger af en arbejdsskade, ...«.

I de forlængelsesmuligheder, 26-ugers-reglen, som sygedagpengeloven i dag åbner op for, skal ganske bestemte kriterier være opfyldt, og her kan det i alvorlige arbejdsskadesager være vanskeligt at afgøre mulighederne for tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Derfor skaffes der med forslaget en sikkerhed for, at de, der har været udsat for en arbejdsskade, har ret til sygedagpenge, indtil Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelse om tab af erhvervsevne og godtgørelse for eventuelt varigt men.

Kommunernes helt normale forpligtelse til opfølgning ændres ikke ved dette forslag. I bemærkningerne til lovforslaget oplyses det, at nettomerudgiften for det offentlige er anslået til ca. 5 mio. kr. I den forbindelse kan man håbe på, at forebyggelsen af arbejdsskader vil blive sat endnu mere i højsædet i fremtiden, så vi undgår alvorlige arbejdsskader og på den måde både formindsker lidelserne og udgifterne.

Med dette ændringsforslag er der skabt sikkerhed for, at ingen arbejdsskadede person skal frygte for varighedsbegrænsningen i den nu-gældende lov og dermed nedsættelsen fra sygedagpenge til kontanthjælp.

Ved lovens ikrafttrædelse 1. januar 1995 omfattes ikke alene personer, der i fremtiden udsættes for arbejdsskader, men også dem, der har anmeldt en arbejdsskade, og som modtager sygedagpenge pr. 1. januar 1995. Man har herefter ret til udbetaling af sygedagpenge, indtil Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelsen om erstatningen for tabt erhvervssevne. Vi kan i Socialdemokratiet anbefale socialministerens lovforslag.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre finder, at det er et rimeligt lovforslag. Selv om Arbejdsskadestyrelsen har mulighed for at tilkende den enkelte borger en midlertidig erstatning, så er der nogle, der kommer i klemme, og dem har vi en chance for at hjælpe. Men forslaget må aldrig blive en sovepude for det offentlige. Ventetiden, både når det drejer sig om arbejdsskader, førtidspensioner og andre pensionsafgørelser, kan forekomme urimelig lang, og derfor bør vi, ud over at vi vedtager dette udmærkede forslag, også arbejde for de minimumsrettigheder, borgerne må have i forhold til, hvor hurtigt sagerne bør afgøres.

Med disse bemærkninger skal vi tilkendegive, at vi er meget positive over for forslaget.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative folketingsgruppes vegne sige, at vi kan tilslutte os dette forslag, som er et supplement og en udvidelse af de eksisterende muligheder for at fravige reglerne vedrørende forlængelse af dagpengeudbetalingen, og det er et forlig, der er indgået mellem en række af Folketingets partier vedrørende satspuljemidlerne.

Men jeg har et enkelt spørgsmål til ministeren, som jeg vil spørge, om det var muligt at få lidt oplyst med hensyn til sagsbehandlingstiden. Jeg har ikke noget indtryk af, om det er et meget effektivt system eller det modsatte, men jeg synes, det er interessant, netop når man taler om denne periode.

Villy Søvnald (SF):

Vi har for nylig haft den lange diskussion om varighedsbegrænsningen af sygedagpenge i forbindelse med SF's beslutningsforslag om at ophæve denne. Så det eneste, der er at sige til det her, er – for at der ikke skal blive en faderskabssag – at SF faktisk har en betydelig indflydelse på, at dette lovforslag ligger i forbindelse med satsforhandlingerne.

Lovforslaget er som bekendt et led i satspuljeforliget og et klart og gammelt SF-krav. Vi har et problem i forbindelse med lovforslaget – som vi har skrevet til socialministeren om – og det er spørgsmålet om ikrafttrædelsen. Vi ønsker, at den skal træde i kraft for de mennesker, som er blevet ramt af varighedsbegrænsningen, men som endnu ikke har fået deres sag afgjort. Vi mener, det ligger inden for forligets rammer; det mener embedsmændene ikke, og derfor er det nødvendigt at nævne det.

Bortset fra det, er det i de kredse, hvor man interesserer sig for denne sag, en stor sejr.

Vi er tilfredse med, at det ene hul i loven nu endelig lukkes. Og vi lægger vægt på, at andre huller i loven lukkes. F.eks. eksisterer det problem stadig væk, at man ryger på bistandshjælp, før man får tilkendt almindelig eller forhøjet førtidspension. Men vi har tillid til, at problemet bliver løst med den nye førtidspensionsreform, som vi forventer os meget af, både for så vidt angår kriterierne som retssikkerhed.

Vi støtter lovforslaget.

Tom Behnke (FP):

Vi havde gerne set, at man gjorde en lige så aktiv indsats for at få gjort noget ved de meget lange sagsbehandlingstider, der er; 12 måneder burde være nok til, at man kunne nå at få afgjort sagerne. Vi er klar over, at når vi taler om netop denne type undtagelser, så er vi bl.a. inde på at tale om retternes sagsbehandlingstid, og dér må vi så også sige, at der i øjeblikket er ventetider – bl.a. på grund af nogle store sager.

Det, der er sagen, er, at personen jo for så vidt er uforskyldt i, at myndighederne ikke har været i stand til at få sagerne gjort færdige, og derfor er det rimeligt, at personen i hvert fald ikke bliver stillet dårligt, fordi myndighederne ikke kan gøre sig færdig.

Vi støttede derfor også i 1992 det forslag, som SF fremsatte. Vi var positive over for forslaget; det var vi i øvrigt det eneste parti i Folketinget der var – bortset selvfølgelig fra SF, som fremsatte forslaget.

Det kunne være fristende at citere, hvad den socialdemokratiske ordfører, den konservative ordfører og Venstres ordfører sagde, men jeg vil nøjes med et enkelt citat for at anskueliggøre, hvilken forandring der er sket siden 1992, og hvor meget en finanslovforhandling kan føre til.

Det var daværende folketingsmedlem, hr. Per Tærsebøl, der om SF's forslag sagde, jeg citerer fra Folketingets forhandlinger 1991-92, sp. 5117:

»SF ønsker også, at alle, som har rejst erstatnings sag efter arbejdsskadeforsikringsloven, skal kunne oppebære sygedagpenge ud over ét år. Og det er vi meget imod.«

Men en finanslovforhandling kan altså bevirke, at forslaget bliver vedtaget. Ligesom vi støttede forslaget i 1992, støtter vi det i dag.

Dorit Myltoft (RV):

Dette lovforslag er som nævnt en del af den aftale, som er indgået om fordelingen af satspuljemidlerne. Da Det Radikale Venstre er med i den aftale, støtter vi lovforslaget, og tilsiger det en hurtig udvalgsbehandling.

Jeg skal også meddele, at Centrum-Demokraterne støtter lovforslaget.

Bruno Jerup (EL):

Også Enhedslisten kan støtte lovforslaget. Det er jo klart en forbedring i forhold til det nuværende, og derfor stemmer vi naturligvis for.

Vi vil ikke undlade at sige, at vi sådan set mener, at man burde gå videre, og sige, at så længe folk er syge, skal de have lov til at være på sygedagpenge, og at der overhovedet ikke skal være nogen tidsbegrænsning.

Vi mener også, og det er så den anden del af det, at de reelt skal have en bedre økonomi; det skal være sådan, at beløbet mere reelt svarer til den løn, de havde før.

De to punkter er ikke med, men forslaget er klart en forbedring i forhold til det nuværende, så derfor vil vi støtte det.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige til hr. Tom Behnke, at jeg er helt enig med ham, når han opfordrer til at undgå meget absolutte, firkantede og yderliggående synspunkter og holdninger, så det er rart, hvis det i højere grad kan præge sagsbehandlingen fremover.

Ellers vil jeg meget gerne takke for den brede tilslutning til forslaget. Det betyder, at en gruppe mennesker, der kan risikere at komme i klemme uden egen skyld og få ændret indkomstgrundlaget i en periode med uheldige følger, nu bliver holdt skadesløse.

Jeg er også enig i det, som bl.a. hr. Flemming Oppfeldt sagde, at det selvfølgelig er vigtigt, det ikke bliver en sovepude for de myndigheder, der står for sagsbehandlingen.

Når sagsbehandlingen kan være meget lang, og når fristerne er sådan, at vi siger, sagerne skal være færdigbehandlet inden et år og helst

inden et år, og i hvert fald inden 2 år så hænger det sammen med, at det er meget forskellige sager, der gemmer sig under begrebet arbejdsskader og ansøgningerne om erstatning for arbejdsskader.

Jeg har, må jeg sige til fru Karen Højte Jensen, ikke her de aktuelle tal for den gennemsnitlige tid, men det interessante er, at de meldinger, jeg løbende har fået, går ud på, at sagsbehandlingstiden bliver nedbragt, og at man i arbejdsskadestyrelsen er overordentlig opmærksom på, at nedbringe denne.

Men den gennemsnitlige sagsbehandlingstid dækker altså også over meget forskellige sager, for arbejdsskader er jo typisk noget, der kan være opstået meget lang tid tilbage, hvor man så skal ind og grave i de enkelte forhold på den arbejdsplads, som den pågældende var på for år tilbage.

Men det er klart, at tallet for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid selvfølgelig kan fremskaffes i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 66: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal aktivering m.fl. love. (Ændring af ydelses- og finansieringsregler m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 23/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.